

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-730-150(19)/11/KB

Warszawa, dnia 17 listopada 2011 r.

DECYZJA DNR-2/350/2011

Na podstawie art. 41 c ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 ze zm.)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

umarza wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie wprowadzenia do obrotu przez „Gazelo” Sp. z o.o. z siedzibą w Częstochowie, zabawki – lalki Sweet Doll, No 070305, G024781, kod kreskowy 5907773922919, niezgodnej z zasadniczymi i innymi wymaganiami określonymi w § 5 ust. 5 i w § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2011 r. Nr 83, poz. 454) oraz pkt 1.2, pkt 1.4.2 i pkt 1.4.3 załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia - Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa, w związku z wycofaniem wyrobu z obrotu.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej u Władysława Bonka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą – Firma Handlowa „BONK” Bonk Władysław w Gdyni, Hurtownia w Gdyni przy ul. Puckiej 28, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku, stwierdzili w ofercie m. in. lalkę Sweet Doll, No 070305, G024781, kod kreskowy 5907773922919, wprowadzoną do obrotu przez importera – „Gazelo” Sp. z o. o. z siedzibą w Częstochowie. Zabawka została zakupiona od importera na podstawie faktury VAT Nr Fv 90/2011 z dnia 17.01.2011 r. Importer zakupił przedmiotową zabawkę od Shanyou Chengxin Toys Co., Ltd., Gounei, Lianxia, Chenghai, Shantou, China, na podstawie faktury Invoice No.: 1038 z dnia 9.09.2010 r. (jako „doll”).

Zabawka lalka Sweet Doll składa się z lalki i imitacji grzechotki z plastiku. Lalka ma ok. 300 mm długości, tułów i kończyny wykonane są z tworzywa sztucznego, głowa z tworzywa gumopodobnego. Lalka ma zamykane oczy, ubrana jest w zapinane na rzep ubranko typu pajacyk i czapkę z materiału włókienniczego oraz zdejmowane buty z twardego tworzywa sztucznego. Element ozdobny (kokardka) przy bucikach zdejmowany, podeszwa przy dotknięciu odpada. Z przodu lalka ma włożony przedział na baterie, który jednocześnie jest przyciskiem wywołującym

dźwięk. Wysunięcia przedziału z zabawki można dokonać jednym ruchem ręki, natomiast otworzenie go ułatwia użycie narzędzia podważającego (dodatkowo wieczko zabezpieczone jest taśmą klejącą). Po naciśnięciu elementu papierowego na pajacyku umieszczonego nad komorą z bateriami, zabawka wydaje dźwięki – mówi. Po otwarciu jest dostęp do całego mechanizmu (przewody, głośnik, części elektroniczne), które łatwo można uszkodzić. W przedziale umieszczone są dwie baterie guzikowe z napisami: LR44 EW + BUTTON CELL. Na opakowaniu naklejonych jest 6 etykiet.

Bezpośrednio na opakowaniu foliowym przyklejono etykiety zawierające:

- nazwę wyrobu: Lalka,
- nr art., model: G024781, No 0703-06,
- oznaczenie CE,
- kod kreskowy: 5907773922919,
- nazwę importera: GAZELO sp. z o. o. 42-226 Częstochowa, ul. Zaciszańska 9/19,
- logo z nazwą GAZELO toys,
- informację: *„nieodpowiednie dla dzieci poniżej 3 lat! Zawiera małe elementy – niebezpieczeństwo połknięcia! Produkt nieodpowiedni dla dzieci poniżej 3 lat. Niebezpieczeństwo udławienia się drobnymi elementami zabawek. Z zabawki dziecko może korzystać pod opieką osób dorosłych. Uwaga ryzyko połknięcia małe elementy”*. Graficzny znak dotyczący wieku,
- opis działania zabawki: *„Zabawka po wyjęciu w środkowej części tułowia z komory plastikowej zawlecзки oddzielającej baterie oraz naciśnięciu na środek części plastikowego elementu wydaje dźwięk”*,
- instrukcję obsługi dla zabawek elektrycznych z wymiennymi bateriami,
- ilość i rodzaj zastosowanych baterii, napięcie, biegunowość: rysunek przedstawiający baterie z zaznaczonymi biegunami, 2xAG13, 2x11,55V,
- symbol przekreślonego kosza oraz podpis *„Symbol selektywnego zbierania sprzętu elektrycznego i elektronicznego”*,
- informację: *„Opakowanie nie jest zabawką, chronić przed dziećmi, nie udostępniać do zabawy. Prosimy zachować opakowanie w celach informacyjnych”*,
- *„Wyprodukowano w Chinach”*.

Na tekturowej przywieszce dołączonej do opakowania umieszczono następujące napisy:

- Sweet Doll Toy,
- Znak zgodności CE,
- Znak ostrzegawczy dot. wieku,

- Kraj pochodzenia: Made in China.

W wyniku badań laboratoryjnych (sprawozdanie z badań laboratoryjnych nr 80/2011 z 23-25 marca 2011 r.) przeprowadzonych przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Zabawek w Lublinie stwierdzono, że lalka Sweet Doll nie spełnia wymagań określonych w następujących punktach normy PN-EN 71-1+A9:2009 „*Bezpieczeństwo zabawek. Część I: Właściwości mechaniczne i fizyczne*”:

- 4.7, z uwagi na obecność dostępnych zadziorów stwarzających nadmierne ryzyko zranienia,
- 5.1b, z uwagi na pojawienie się w wyniku badania małego elementu całkowicie mieszczącego się w cylindrze do badania małych części, który może być połknięty lub wprowadzony do jakiegokolwiek otworu w ciele dziecka i może stanowić ryzyko uduszenia lub udławienia,

Ponadto nie spełnia wymagań określonych w następujących punktach normy PN-EN 62115:2005 „*Zabawki elektryczne – Bezpieczeństwo użytkowania*”:

- 7.1.1, z uwagi na brak oznakowania biegunowości baterii w/lub przedziale dla baterii (rysunek na opakowaniu nie wskazuje prawidłowego ułożenia baterii w przedziale bateryjnym),
- 7.4, z uwagi na brak w instrukcji informacji o sposobie wkładania i wyjmowania baterii.

Ze względu na stwierdzone niezgodności Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał w dniu 26 kwietnia 2011 r., na podstawie art. 40k ust. 1 ustawy o systemie oceny zgodności, decyzję, w której zakazał Władysławowi Bonkowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą – Firma Handlowa „BONK” Bonk Władysław w Gdyni, dalszego przekazywania użytkownikowi, konsumentowi i dystrybutorowi m. in. 31 sztuk lalki Sweet Doll No 070305, G024781, kod kreskowy 5907773922919.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeanalizowaniu zebranego w sprawie materiału dowodowego uznał, że lalka Sweet Doll nie spełnia wymagań określonych w następujących przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2003 r., Nr 210, poz. 2045 ze zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”:

- § 8 ust. 2, z uwagi na obecność dostępnych zadziorów, stwarzających nadmierne ryzyko zranienia,
- § 9 ust. 1 i ust. 2, z uwagi na odłączanie się od zabawki małego elementu (kokardki) mieszczącego się całkowicie w cylindrze do badania małych części, który to element może zostać połknięty lub wprowadzony do jakiegokolwiek otworu w ciele dziecka, a w konsekwencji powodować ryzyko uduszenia albo udławienia,

- § 21 ust. 1, z uwagi na brak oznakowania biegunowości baterii w/lub przedziale dla baterii oraz brak informacji w instrukcji o sposobie wkładania i wyjmowania baterii.

W ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, powyższe niezgodności uzasadniały wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie wprowadzenia do obrotu wyrobu niezgodnego z zasadniczymi wymaganiami.

W toku postępowania postanowieniem z dnia 6 czerwca 2011 r. (doręczonym stronie w dniu 10 czerwca 2011 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyznaczył stronie termin 21 dni na usunięcie stwierdzonych niezgodności lub wycofanie wyrobu z obrotu oraz poinformował jakie dowody należy przedstawić na potwierdzenie podjętych działań.

Decyzją z dnia 9 czerwca 2011 r. (DNR-2/154/2011) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowił przedłużyć wydany w dniu 26 kwietnia 2011 r. przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej dla Władysława Bonka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą – Firma Handlowa „BONK” Bonk Władysław w Gdyni, zakaz dalszego przekazywania użytkownikowi, konsumentowi i dystrybutorowi m. in. 31 sztuk lalki Sweet Doll No 070305, G024781, kod kreskowy 5907773922919.

W piśmie z dnia 27 czerwca 2011 r. (doręczonym do UOKiK w dniu 30 czerwca 2011 r.) strona oświadczyła, że podjęła działania mające na celu wycofanie przedmiotowej zabawki z obrotu oraz przesłała wykaz 49 odbiorców ww. wyrobu i oświadczenia 21 odbiorców o nieposiadaniu ww. wyrobów na stanie magazynowym i 15 faktur korygujących potwierdzających wycofanie ww. wyrobu z obrotu.

W piśmie z dnia 11 lipca 2011 r. (doręczonym do UOKiK w dniu 15 lipca 2011 r.) strona przesłała oświadczenia 6 odbiorców o nieposiadaniu na stanie magazynowym przedmiotowego wyrobu oraz 3 faktury korygujące potwierdzające wycofanie wyrobu z obrotu.

W dniu 20 lipca 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 83, poz. 454), zwane dalej „rozporządzeniem MG”, wdrażające do polskiego prawa postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Dz. Urz. UE z dnia 30 czerwca 2009 r. L 170/1) i uchylające z dniem 19 lipca 2011 r. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek. O zmianie stanu prawnego strona została poinformowana pismem z dnia 29 lipca 2011 r. W piśmie tym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyjaśnił stronie, iż niezgodność polegająca na obecności dostępnych zadziórów, stwarzających nadmierne ryzyko zranienia stanowi obecnie naruszenie § 8 ust. 2 rozporządzenia MG oraz pkt 1.2 załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG, natomiast niezgodność polegająca na pojawieniu się w wyniku badania małych elementów,

które mieszczą się całkowicie w cylindrze do badania małych części stanowi naruszenie § 8 ust. 2 rozporządzenia MG oraz pkt 1.4.2. i 1.4.3. załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG.

Pismem z dnia 1 września 2011 r. (doręczonym stronie 7 września 2011 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wezwał stronę do przedstawienia czterech brakujących oświadczeń kontrahentów o nieposiadaniu na stanie magazynowym przedmiotowego wyrobu lub faktur korygujących potwierdzających wycofanie go z obrotu.

Pismem z dnia 8 września 2011 roku (doręczonym do UOKiK w dniu 15 września 2011 r.) strona przesłała jedno oświadczenie kontrahenta o nieposiadaniu na stanie magazynowym ww. wyrobu, a także poinformowała, że dwóch kontrahentów z przedstawionej przez nią listy odbiorców zlikwidowało działalność gospodarczą, natomiast jeden kontrahent – Hurtownia Zabawek „Pastel” z siedzibą w Siedlcach odmówił przedstawienia informacji na temat posiadania wyrobu na stanie magazynowym.

W związku z tym, w dniu 21 września 2011 r. Prezes UOKiK wystosował wezwanie (doręczone adresatowi w dniu 26 września 2011 r.) do Hurtowni Zabawek „Pastel” z siedzibą w Siedlcach do przedstawienia oświadczenia o posiadaniu/nieposiadaniu Lalki *Sweet Doll* na stanie magazynowym.

Wobec braku odpowiedzi, w dniu 19 października 2011 r. Prezes UOKiK zlecił Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej kontrolę w Hurtowni Zabawek „Pastel”, celem sprawdzenia czy w ofercie sprzedaży ww. przedsiębiorcy znajduje się zabawka – Lalka *Sweet Doll*, No 070305, G024781, kod kreskowy 5907773922919.

W odpowiedzi, pismem z dnia 28 października 2011 r. (doręczonym do UOKiK w dniu 28 października 2011 r.), Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej poinformował, że w toku kontroli przeprowadzonej u Teresy Pieńkosz, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia Zabawek „Pastel”, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie, delegatura w Siedlcach, nie stwierdzili w ofercie handlowej i na stanie magazynowym u kontrolowanego przedsiębiorcy, lalki *Sweet Doll*, No 070305, G024781, kod kreskowy 5907773922919.

W toku postępowania strona była informowana o wynikających z art. 10 k.p.a. uprawnieniach do czynnego udziału w sprawie, w tym m.in. zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz możliwością wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona z ww. uprawnień nie skorzystała.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził co następuje:

Na podstawie art. 41a ust. 1 ustawy o systemie oceny zgodności, stroną postępowania jest osoba, która wprowadziła do obrotu lub oddała do użytku wyrób niezgodny z zasadniczymi lub innymi wymaganiami, wobec której postępowanie zostało wszczęte.

Ustalono, że „Gazelo” Sp. z o. o. z siedzibą w Częstochowie jest importerem lalki *Sweet Doll*, No 070305, G024781, kod kreskowy 5907773922919.

Zgodnie z art. 5 pkt 2 ustawy o systemie oceny zgodności przez wprowadzenie do obrotu należy rozumieć udostępnienie przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela lub importera, nieodpłatnie albo za opłatą, po raz pierwszy na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wyrobu w celu jego używania lub dystrybucji.

Natomiast zgodnie z art. 5 pkt 21 ustawy o systemie oceny zgodności przez importera należy rozumieć osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, mającą siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, która wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku wyroby pochodzące z krajów trzecich.

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oceny zgodności stanowi, iż wyroby wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku podlegają ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 ww. ustawy. W przypadku zabawek, zastosowanie miały przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Zabawek w Lublinie (sprawozdanie z badań laboratoryjnych nr 80/2011) wykazały niezgodność przedmiotowej zabawki z pkt 4.7 i pkt 5.1b zharmonizowanej normy PN-EN 71-1+A9:2009 „*Bezpieczeństwo zabawek. Część I: Właściwości mechaniczne i fizyczne*” oraz z pkt 7.1.1 i pkt 7.4 zharmonizowanej normy PN-EN 62115:2005 „*Zabawki elektryczne – Bezpieczeństwo użytkowania*”.

W związku z tym za uzasadnione należy uznać wszczęcie przez Prezesa UOKiK postępowania administracyjnego przeciwko importerowi – „Gazelo” Sp. z o. o. z siedzibą w Częstochowie, w sprawie wprowadzenia do obrotu lalki *Sweet Doll*, No 070305, G024781, kod kreskowy 5907773922919, niezgodnej z zasadniczymi wymaganiami.

Zmiana stanu prawnego w zakresie wymagań bezpieczeństwa dla zabawek nie miała wpływu na istotę niezgodności. Przedmiotowa zabawka ze względu na stwierdzone w wyniku badania

laboratoryjnego niezgodności polegające na obecności dostępnych zadziórów, stwarzających nadmierne ryzyko zranienia stanowi obecnie naruszenie pkt 1.2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia - Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa. Natomiast niezgodność polegająca na odłączeniu się od zabawki małego elementu (kokardki) mieszczącego się całkowicie w cylindrze do badania małych części, który to element biorąc pod uwagę zdolności dzieci poniżej 3 roku życia, może zostać połknięty lub wprowadzony do jakiegokolwiek otworu w ciele dziecka, a w konsekwencji powodować ryzyko uduszenia lub udławienia, stanowi obecnie naruszenie § 8 ust. 2 rozporządzenia MG oraz pkt 1.4.2 i pkt 1.4.3 załącznika Nr 1 do rozporządzenia - Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa. Ponadto, niezgodność polegająca na braku oznakowania biegunowości baterii w/lub przedziale dla baterii oraz brak w instrukcji informacji o sposobie wkładania i wyjmowania baterii stanowi obecnie naruszenie § 5 ust. 5 rozporządzenia MG.

Przepis § 5 ust. 5 rozporządzenia MG stanowi o tym, że producent lub importer dołącza do zabawki instrukcję użytkowania oraz informację dotyczące bezpieczeństwa, sformułowane w języku polskim.

Natomiast przepis § 8 ust. 2 rozporządzenia MG stanowi, że podczas projektowania i produkowania zabawek powinny być uwzględnione zdolności dzieci, a tam, gdzie to właściwe, ich opiekunów, w szczególności w przypadku zabawek przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy lub z innych określonych grup wiekowych.

Wskazane przepisy Załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG stanowią:

- pkt 1.2, iż dostępne krawędzie, wystające części, przewody, kable i mocowania na zabawkach muszą być zaprojektowane i wyprodukowane w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko zranienia na skutek kontaktu z nimi;
- pkt 1.4.2, iż zabawki i ich części muszą mieć takie wymiary, aby nie stwarzać ryzyka uduszenia użytkownika poprzez odcięcie mu dopływu powietrza w wyniku wewnętrznego zatkania przez zabawki lub ich części, zaklinowane w ustach, gardle lub przy wejściu do dolnych dróg oddechowych;
- pkt 1.4.3, iż zabawki i ich części przeznaczone dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy, a także wszelkie dające się odłączyć elementy tych zabawek muszą posiadać takie wymiary, aby uniemożliwić ich połknięcie lub przedostanie się do dróg oddechowych; dotyczy to także zabawek, które są przeznaczone do wkładania do ust, ich części oraz wszelkich dających się odłączyć elementów tych zabawek.

O zmianach przepisów prawa w zakresie wymagań bezpieczeństwa dla zabawek Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania.

Strona nie kwestionowała przyjętej przez organ prowadzący postępowanie kwalifikacji prawnej stwierdzonych niezgodności.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów analizując stan prawny w zakresie zasadniczych wymagań dla zabawek po zmianie przepisów uznaje, iż przepis § 8 ust. 2 rozporządzenia MG nie ma zastosowania do niezgodności polegającej na obecności dostępnych zadziórów stwarzających nadmierne ryzyko zranienia. Niezgodności ta stanowi naruszenie pkt 1.2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia - Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa.

Przedstawione w toku postępowania administracyjnego przez stronę dowody, tj.: lista adresowa odbiorców zabawki, oświadczenia kontrahentów o nieposiadaniu na stanie magazynowym zabawek, faktury korygujące potwierdzające zwrot zabawek przez kontrahentów do strony stanowią podstawę do uznania, że wyroby zostały wycofane z obrotu.

Zgodnie z art. 41c ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oceny zgodności, organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli stwierdzi, że wyrób został wycofany z obrotu.

W tym stanie rzeczy postanowiono, jak w sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 129 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 42 ustawy o systemie oceny zgodności, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymują:

Grzegorz Kowalczyk
Radca Prawny
pełnomocnik – Gazelo Sp. z o. o.
z siedzibą w Częstochowie
Kancelaria Radcy Prawnego
Grzegorza Kowalczyka
ul. Krótka 29/31
42-200 Częstochowa

Do wiadomości:

1. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Gdańsku (NR-42-51/11, NR-42-147/11)
2. a/a

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępca Dyrektora
Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka